

●52. TRỪ HAI SỐ THẬP PHÂN

A – MỤC TIÊU

Giúp HS :

- Biết cách thực hiện phép trừ hai số thập phân.
- Bước đầu có kĩ năng trừ hai số thập phân và vận dụng kĩ năng đó trong giải bài toán có nội dung thực tế.

B – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CHỦ YẾU

1. Hướng dẫn HS tự tìm cách thực hiện trừ hai số thập phân

a) – Cho HS tự nêu ví dụ 1 (trong SGK), tự nêu phép tính để tìm độ dài đoạn thẳng BC, đó là :

$$4,29 - 1,84 = ? \text{ (m)}$$

– Cho HS tìm cách thực hiện phép trừ hai số thập phân, chẳng hạn, phải :

- Chuyển về phép trừ hai số tự nhiên (như trong SGK).
- Chuyển đổi đơn vị đo để nhận biết kết quả của phép trừ :

$429 - 184 = 245$ (cm) và $245\text{cm} = 2,45\text{m}$, do đó tìm được kết quả của phép trừ :
 $4,29 - 1,84 = 2,45$ (m).

• Cho HS tự đặt tính rồi tính như hướng dẫn của SGK.

– Từ các kết quả trên cho HS tự nêu cách trừ hai số thập phân :

• Viết số trừ dưới số bị trừ sao cho các chữ số cùng một hàng đặt thẳng cột với nhau.

• Trừ như trừ các số tự nhiên.

• Viết dấu phẩy ở hiệu thẳng cột với các dấu phẩy của số bị trừ và số trừ.

b) Thực hiện tương tự như phần a) đối với ví dụ 2.

Chú ý : Khi đặt tính ta thấy số bị trừ 45,8 có một chữ số ở phần thập phân, số trừ 19,26 có hai chữ số ở phần thập phân, ta có thể viết thêm 0 vào bên phải

phần thập phân của 45,8 để có 45,80 hoặc coi 45,8 là 45,80 rồi trừ như trừ các số tự nhiên.

Cho HS nêu cách trừ hai số thập phân (như trong SGK) rồi gọi vài HS nhắc lại.

2. Thực hành

GV hướng dẫn HS tự làm bài rồi chữa bài.

Bài 1 : HS tự làm rồi chữa bài. Khi chữa bài nên yêu cầu HS nêu cách thực hiện từng phép trừ. Chẳng hạn, trừ từ phải sang trái :

$$\begin{array}{r} 68,4 \\ - 25,7 \\ \hline 42,7 \end{array}$$

- 4 không trừ được 7 ; 14 trừ 7 bằng 7, viết 7 nhớ 1.
- 5 thêm 1 là 6 ; 8 trừ 6 bằng 2, viết 2.
- 6 trừ 2 bằng 4, viết 4.
- Viết dấu phẩy thẳng cột với các dấu phẩy đã có.

Bài 2 : HS tự đặt tính, tính rồi chữa bài. Lưu ý HS đặt tính đúng, đặt dấu phẩy đúng chỗ.

Bài 3 : Cho HS đọc thầm rồi tự nêu tóm tắt bài toán, tự giải bài toán rồi chữa bài. Khi chữa bài nên cho HS nêu các cách giải khác nhau. Chẳng hạn :

Bài giải

Cách 1 :

Số ki-lô-gam đường còn lại sau khi lấy ra 10,5kg đường là :

$$28,75 - 10,5 = 18,25 \text{ (kg)}$$

Số ki-lô-gam đường còn lại trong thùng là :

$$18,25 - 8 = 10,25 \text{ (kg)}$$

Đáp số : 10,25kg.

Cách 2 :

Số ki-lô-gam đường lấy ra tất cả là :

$$10,5 + 8 = 18,5 \text{ (kg)}$$

Số ki-lô-gam đường còn lại trong thùng là :

$$28,75 - 18,5 = 10,25 \text{ (kg)}$$

Đáp số : 10,25kg.